

Уместо речи уредника

ФАЈРОНТ У КАФАНИ *СРПСКО ПЕРО*

(Посвећено времену у којем живимо)

— Умро је Бакара — рече Теофилије покушавајући да веже у коњски реп своју масну и седу косу.

— Који Бакара? — зачуђено упита Бравко по навици зализујући своју већ сасвим проређену косу.

— Пјанислав.

— Не могу да се сетим ко је тај човек.

— Онај што си му пре седам-осам година дао глас за Нинову награду.

— Немам појма. Сећам се да сам гласао за књигу с неким медицинским насловом, а ко је био аутор, веруј ми, нисам ни тад знао. Искрено, мислио сам да је то писао Јован Марић, па нисам ни читао. Верујем човеку. Он је сексолог и зна све о том оралном и аналном сексу.

Бакара све слуша. Седи за истим столом с њима, покушава да покрене вилицу да им каже да је жив, да ће им све по списку у свом следећем роману, али не успева. Укочен је као смрзнута свињска полутка. Некако се трзне, обори чашу и пролије напола испијени шприцер испред Теофилија. Добро је — помисли — сад ће видети да сам жив.

— Пази шта радиш — обраћа се Теофилије Бравку. — Чиме сад да наздравим за покој душе нашег Бакаре.

— Ево ти пола мога. Живели. Нино нек му душу прости — кроз смешак ће Бравко.

Они се смеју мојој смрти. И који им је сад тај Нино? У Бога не верују, а крсте се. Исмевају ме! Хеј, мене највећег српског писца XXI века. Како ми се омаче ово српски? Глупост. Бакара се унео у своје мисли и не примети да за столом више нема Теофилија и Бравка. Сам је, али сад у свом стану. Хода. Добро је. Није укочен. Није више смрзнута свињска полутка. Мора да је од пића. Престаће да пије.

Одједном, неко га лупи по рамену. Трже се и угледа Косача. Ипак сам мртав — помисли.

— Јеси — ошину га прозукли глас. — Имаш лепу библиотеку. Чек, чек — немаш „Време смрти“?

— Имао сам. Верујте ми. Све четири књиге. И ону што је прва добила ову моју награду.

— Коју? — строго ће Смрт.

— Не могу да се сетим.

— „Корени“. И где су ти?

— Палио сам њима ватру. Зашто ме тако гледате? Тако су рекли да морам ако хоћу међу велике писце.

— Све знам — замахну Смрт косом као кад коси коров на буњишту. — Али на реку не можеш без тих књига. Мораш имати све четири. Пет, у ствари.

— Где да их сад набавим овако мртав?

— Е, где! Ено их у твојој спаваћој соби на ноћном стоцићу. Узми и „Немам више времена“, „Тражим помиловање“... Све ти је то ту. И пожури, Чамџија те чека.

— Који сад Чамџија? — уплашено пита Бакара. — Не волим реке и чамце. Не знам да пливам.

— Харон, Пјаниславе. Харон те чека. Ха—ха—ха! — грохотом се смејао Косач.

Бакара се осврну око себе, док му се крв ледила у

жилама од еха који му је пробијао бубне опне. Нигде Косача. Нигде његовог велелепног стана. Нигде његове велике библиотеке. Ни његових награђених књига нема. Стоји у блату на обали реке док магла притиска и реку и њега. Хладно му је.

— Која ли је ово река? — прошапта стишћући свежањ књига.

— Није Морава, не бој се — кроз језив смех му се обрати Чамција.

Бакара се зачуди како му тако прецизно читају мисли и Косач и Чамција. Где је он? Где су сад Теофилије и Бравко? Где је Професор који га је увек штитио од свију који су га нападали? Где су сви с којима је банчио и пијанчио? Зашто му сад нико не помогне? Сад, кад му је најтеже, док као студент држи књиге Добрице Ћосића и Десанке Максимовић испред Чамције који му се смеје у лице.

— Хајде, улази да те превезем на другу обалу — наређује му Харон. — Али прво ми рецитиј „Срећу“ да не би пливао реком којом су сви пре тебе превезени чамцем.

— Немој. Ево: „Не мерим више време на сате, ни по сунчевом врелом ходу, дан ми је кад његове се очи врате и ноћ кад поново од мене оду“.

— Браво. Видиш да знаш. А сад „Тражим помиловање... За јерес“, та би баш легла у овом тренутку.

— Немој, молим те. Немој. Не знам та помиловања. Ево „Стрепњу“ знам... „Не, немој ми прићи...“

— Доста! — дрекну Харон. То те нисам питао. Мораш пливати до друге обале.

— Немој! — завапи снисходљиво Бакара. — Удавићу се. Не умем да пливам.

— Не можеш се удавити кад си већ мртав. А људски измет и не може да потоне. Загази! — смејао се Харон док се Бакара давио гутљајима прљаве воде из Ахерона.

*
**

— Ама, човече, пробуди се. Сви су већ отишли. Дреждим целу ноћ овде само због тебе. Ево, већ свиће. Имај душе макар мало. Жена ће ме оставити због твог пијанчења.

— Ко си ти? — трза се Бакара. — Нећу да рецитујем.

— Ко те тера! Само иди.

— Знаш ли ти ко сам ја?

— Добио си неку награду. Пувао си се целе ноћи.

— Нинову.

— Опа! *Што ми ноћи немају сванућа, што кафана постаде ми кућа...* — пева конобар.

— Шта ти је сад то? — већ је сасвим будан и трезан Бакара.

— Нинова песама.

— Ко ти је тај Нино?

— Како ко? — чуди се конобар. — Нино Решаћ. Певач. Тај чију си награду добио.

Анђелко Заблаћански